

УДК 338.432:631

Мельник Л.С., доктор філософії з економіки,
Огінський М., здобувач вищої освіти,
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

БІОЕНЕРГЕТИКА ЯК ДОРОГОВКАЗ ДЛЯ ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАД

В умовах глобальної енергетичної трансформації та зростаючих безпекових викликів, біоенергетика виступає фундаментальним інструментом зміцнення національної стійкості України. Для українських територіальних громад, що функціонують у режимі високої невизначеності та енергетичного дефіциту, перехід на відновлювані біологічні ресурси стає не лише екологічним імперативом, а й критичною умовою забезпечення енергетичної автономності та економічної вітальності.

Потенціал України у сфері біоенергетики базується на значному аграрному та лісотехнічному ресурсному базисі, що дозволяє розглядати біомасу як стабільний екзогенний ресурс для виробництва теплової та електричної енергії, біогазу та біопалива. Авторська концепція розвитку галузі на рівні громад ґрунтується на засадах «циркулярної економіки», де органічні відходи сільського господарства та харчової промисловості трансформуються у високоліквідний енергетичний актив.

Ключові напрями імплементації біоенергетичних рішень у громадах охоплюють:

Формування локальних енергетичних систем, де створення децентралізованих вузлів генерації на основі біогазових установок та твердопаливних котлів, що нівелює ризики логістичних розривів та зменшує залежність від імпортованих вуглеводнів.

Синергію екологічного та економічного ефектів, де переробка біомаси дозволяє одночасно вирішувати проблему утилізації відходів та виробляти дешеву енергію, стимулюючи розвиток місцевого підприємництва та створення нових робочих місць.

Інноваційну інтеграцію, де впровадження когенераційних технологій та систем очищення біометану, що забезпечує глибоку переробку сировини та отримання високоякісних органічних добрив як побічного продукту.

Попри очевидні переваги, масштабування біоенергетичних проєктів

стримується капіталомісткістю початкового етапу, дефіцитом спеціалізованих кадрів та інституційними бар'єрами. Подолання цих викликів потребує розробки багаторівневих механізмів підтримки: від державних гарантій для інвесторів до розширення міжнародного грантового співробітництва та освітніх ініціатив.

Обґрунтовано, що в умовах полікризи біоенергетика стає стрижнем «резильєнтної енергетики» громад. Доведено, що перехід на біомасу забезпечує декуплінг економічного зростання територій від зовнішніх енергетичних шоків, створюючи передумови для енергетичної конвергенції України з європейським енергопростором.

Розвиток біоенергетики в Україні має розглядатися як комплексний геополітичний та економічний проєкт. Це стратегічний дороговказ, що веде до енергонезалежності громад через капіталізацію власних природних ресурсів, покращення екологічного стану та формування стійкої соціально-економічної екосистеми майбутнього.

Література

1. Biomass Strategy 2030 / European Commission. Brussels, 2023. URL: <https://energy.ec.europa.eu/> (дата звернення: 22.04.2026).
2. Гелетуша Г. Г. Перспективи розвитку біоенергетики в Україні в контексті європейського зеленого курсу. *Промислова теплотехніка*. 2023. Т. 45, № 2. URL: <https://ittf.kiev.ua/> (дата звернення: 22.04.2026).
3. Bioenergy Europe. Statistical Report 2024: Biomass for Energy. Brussels, 2024. URL: <https://bioenergyeurope.org/> (дата звернення: 22.04.2026).